Dosarul: nr.2r-1052/24(2-24024422-02-2r-28032024)
Instanța de fond: Judecătoria Strășeni (sediul Central), judecător - S. Țurcan

D E C I Z I E

11 aprilie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii: Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de ***** și avocatul Sîrcu Ina împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, împotriva agresorului*****, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 04.03.2024, ***** s-a adresat cu cerere în instanța de judecată solicitînd eliberarea ordonanței de protecție a victimelor violenței în familie în privința pretinsului agresor*****.
2. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, împotriva agresorului***** a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.
3. La data de 18.03.2024, ***** și avocatul Sîrcu Ina au contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și soluționarea problemei în fond prin admiterea cererii depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva agresorului*****.

Argumentele părților:

4. În motivarea cererii de recurs, s-a invocat că, încheierea instanței de fond este neîntemeiată, ilegală și pasibilă casării.
5. Menționează că, reclamanta ***** în motivarea cererii a indicat că,

concubinul***** este violent, consumă singur alcool sistematic, o numește cu cuvinte necenzurate, o insultă, o amenință și îi aplică lovituri puternice în diferite părți ale corpului.
6. Prin urmare, prin cerere a solicitat instanței de judecată ca să-i fie aplicate măsuri de protecție prin obligarea concubinului***** să nu se apropie de ea, să plece de acasă și să nu comunice cu ea sub nici o formă.
7. Indică că, fiind audiat,***** nu a negat cele menționate de ***** în cererea depusă, comunicînd cum i-a aplicat lovituri concubinei *****, cum a distrus lucruri din gospodăria sa și cum a stricat ușa.
8. Notează că, instanța de fond a ajuns la la concluzia de a respinge cererea privind aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie pe motiv că nu a administrat careva probe în vederea confirmării aplicării violenței de către***** asupra Anastasiei Roșca, considerând afirmațiile reclamantei ca fiind declarative.
9. Susține că, faptul că ***** nu a prezentat careva probe în vederea confirmării aplicării violenței de către agresorul***** asupra ei nu ar fi motiv în respingerea cererii, deoarece, ultimul a recunoscut pretențiile și solicitările Anastasiei Roșca.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

10. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
11. La caz, încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024 a fost comunicată recurentului la data de 04.03.2024, potrivit recipisei /f.d.12/, contestată cu recurs la data de 18.03.2024, iar astfel Colegiul civil constată că recursul declarat este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

12. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul pasibil respingerii cu menținerea încheierii recurate, reieșind din următoarele considerente.
13. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
14. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.
15. Potrivit art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

16. Dint textul art.2 CPC se desprinde că, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționali, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova şi prezentului cod.
17. În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
18. Potrivit art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competentă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.
19. În ordinea art.278^5 CPC, în cererea privind aplicarea măsurilor de protecție se indică circumstanțele actului de violență, intensitatea, durata, consecințele suportate şi alte circumstanțe care indică necesitatea aplicării măsurilor de protecție.
20. În corespundere cu prevederile art.15 alin.(1) al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenței în familie, instanţa de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii, o ordonanță de protecție, prin care poate oferi asistență victimei şi copiilor ei, aplicând agresorului următoarele măsuri: a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor; b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea acesteia, excluzând şi orice contact vizual cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea; c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea; d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează; e) obligarea, pînă la încetarea măsurilor de protecție, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima; g) limitarea drepturilor în privința bunurilor aflate în posesia şi folosința victimei; h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere pentru reducerea violenței sau pentru înlăturarea ei; j) interzicerea de a păstra şi purta armă.
21. Conform alineatului (3) același articol, măsurile de protecție prevăzute la alin.(1) se aplică pe un termen de pînă la 3 luni, pot fi revocate în condițiile prezentei legi şi pot fi prelungite în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condițiilor prevăzute în ordonanța de protecție.
22. Potrivit prevederilor art.278^7 CPC, (1) instanţa de judecată emite, în 24 de ore

de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecție, o încheiere prin care admite sau respinge cererea. (2) În cazul admiterii cererii, instanţa emite o ordonanță de protecție, prin care aplică agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri: a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună sau de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de administrare şi dreptului de dispoziție asupra bunurilor; b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanță ce ar asigura securitatea victimei, excluzând orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia; c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea; d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează; e) obligarea, pînă la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima; f) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere, dacă o asemenea acțiune este determinată de instanţa de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau pentru eliminarea ei; g) limitarea drepturilor în privința bunurilor comune cu victima; h) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori; i) interzicerea de a păstra şi a purta armă. (2^1) Măsurile de protecție prevăzute la alin.(2) lit.a)–d) se aplică în mod obligatoriu cu monitorizare electronică, în modul prevăzut de lege. (2^2) Victima sau, după caz, membrii familiei acesteia pot purta un sistem electronic de supraveghere care permite verificarea respectării obligației de către agresor, exprimându-şi în formă scrisă acordul în această privință. (3) Măsurile de protecție se aplică pe un termen de pînă la 3 luni.(4) Instanţa remite de îndată ordonanța de protecție poliției, organului de probațiune şi altor instituții sau persoane care, conform legii, sunt responsabile de implementarea măsurilor de protecție spre executare imediată. (5) Ordonanța de protecție se execută în conformitate cu legislația în vigoare.

23. La caz, Colegiul civil notează că, la data de 04.03.2024, ***** s-a adresat cu cerere în instanța de judecată solicitînd eliberarea ordonanței de protecție a victimelor violenței în familie în privința pretinsului agresor*****.

24. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, împotriva agresorului***** a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

25. La data de 18.03.2024, ***** și avocatul Sîrcu Ina au contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate și soluționarea problemei în fond prin admiterea cererii depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie împotriva agresorului*****.

26. Analizând minuțios lucrările dosarului în raport cu poziția părților, raportat la cadrul legal relevat, instanţa de recurs reţine ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond, prin care a fost respinsă cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, împotriva agresorului*****, avînd în vedere că, în speţă, nu s-a stabilit că,***** a comis fapte de violență în familie și că asupra victimei se menține pericolul de a fi supusă violenței sau altor acțiuni ilegale din partea lui*****, condiții ce ar determina instanţa de judecată să admită aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie.
27. Colegiul reține că, în ședința instanței de fond, s-a constatat că, ***** și***** sunt în relații de concubinaj.
28. Colegiul accentuează că, în cererea cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, petiționara ***** a invocat și pretins, cum că concubinul său,***** este agresiv, servește alcool, strigă la ea și copii, deteriorează bunurile în casă și nu vrea să plece la lucru. Mai indică că, dorește ca concubinul său să plece la lucru ca să aibă mâncare pe masă și bani de cheltuială cât și pentru grădinița copiilor.
29. În circumstanțele expuse, Colegiul reține că probe, date sau înscrisuri care să demonstreze că***** ar fi comis acțiuni agresive, cu caracter violent în privința Anastasiei Roșca și i-ar fi pus în pericol viața, sănătatea, integritatea corporală sau psihică, la dosar lipsesc în totalitate.
30. Colegiul civil reține că, scopul eliberării ordonanţei de protecţie, în cazurile de violenţă în familie, constă în prevenirea unui risc real şi imediat pentru viaţa sau sănătatea victimei, în asigurarea de urgenţă a protecţiei victimei, în preîntâmpinarea unor noi acte de violenţă asupra victimei sau asupra altor membri ai familiei, precum şi în prevenirea distrugerii bunurilor victimei, a averii comune a familiei.
31. Or, măsurile de protecție prevăzute de art.15 alin.(1) al Legii cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie nr.45 din 01 martie 2007, constituie o măsură excepțională, menită să apere victima violenței în familie împotriva acțiunilor agresorului, prin instituirea față de acesta a unor limitări.
32. Astfel, Colegiul civil relevă că, aceste limitări nu pot fi aplicate în cazul în care nu este probată iminența unui pericol de aplicare a violenței în familie, contrariul însemnând limitarea nejustificată a drepturilor persoanei, inclusiv a celor ce rezidă din raporturile de familie.
33. În consecință, Colegiul concluzionează că, instanței de fond nu i-au fost prezentate probe suficiente, utile și pertinente, ce ar confirma sau ar ridica o problemă evidentă, de existență a violenței în acțiunile intimatului***** față de recurenta *****, or, din încscrisurile administrate la materialele cauzei nu se atestă careva conduită violentă din partea pretinsului agresor.

34. În această formulă Colegiul civil notează că, instanța de fond corect a apreciat că, declarațiile Anastasiei Roșca nu reflectă starea de pericol iminent de comitere a violenței fizice sau psihice din partea lui*****, nefiind aplicabile astfel dispozițiile art.278[8] alin.(1) CPC, așa cum a identificat instanța, fiind corect apreciată lipsa indiciilor plauzibile de a conchide asupra existenței unei violențe psihologice sau fizice din partea lui***** asupra Anastasiei Roșca.
35. În opțiunea instituției aplicării măsurilor de protecție în cazurilor violenței în familie, Colegiul civil subliniază că, judecarea cauzelor a cărui obiect de examinare constituie cazurile de violență în familie urmează să se înfăptuiască pe principiul asigurării interesului superior a victimei consfințit în actele internaționale fundamentale în domeniul drepturilor omului, asumate ca obligațiuni ale statului.
36. Prin urmare, Colegiul civil consideră că, în situația din cauza dată, prima instanță a elucidat toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a respins cererea privind aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie din speță.
37. Or, principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
38. În temeiul dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepție în acest sens.
39. În continuarea ideii prefigurate, conducându-se de prevederile art.9 CPC, Colegiul Civil reține rolul diriguitor al instanței de judecată în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalității părților în drepturi, art.26 CPC, motiv din care exonerarea limitarea nejustificată a unui participat la proces în drepturile procesual-legale, ar reprezenta în esență o favorizare nejustificată a celuilalt participant la proces, în frauda regulilor unui proces echitabil.
40. Din aceste considerente, dat fiind că instanța de judecată a constatat neîncadrarea în exigențele legii a cererii privind aplicarea măsurilor de protecție a victimelor violenței în familie din speță, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs și a menține încheierea primei instanțe.

41. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de avocatul Sîrcu Ina în interesele Anastasiei Roșca.

Se menține încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 04 martie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea depusă de ***** cu privire la aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie, împotriva agresorului*****.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
Judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru